

Olje- og energiminister Terje Riis-Johansen
Miljø- og utviklingsminister Erik Solheim

23.02.2011

Høring på 420kV ledning Sima-Samnanger

Norges Naturvernforbund sender med dette våre høringsinnspill til Hardangerrapportene i forbindelse med Statnetts planer om å bygge 420kV linje fra Sima til Samnanger. Vi viser samtidig til våre tidligere innspill i denne saken.

Den tredje vei

En av hovedkonklusjonene fra utvalg 3 er at vi har betydelig bedre tid enn det Olje- og energidepartementet og Statnett har gitt inntrykk av.

- «Situasjonen på kort sikt er ikke så alvorlig at det ikke er mulig å vente med den konsesjonsgitte linjen mellom Sima og Samnanger. Dermed er det relevant å diskutere alternative løsninger.»
 - Rapport fra Sjøkabelutredningen, rapport 4 s v
- «Utvalget anser at det selv uten nye tiltak mest sannsynlig vil være få timer med ren effektknapphet de neste ti årene, det vil si timer der produksjonskapasiteten i BKK-området er for liten til å dekke etterspørselen samtidig som driftssikkerheten i BKK-snittet holdes på et tilfredsstillende nivå.»
 - Rapport fra Sjøkabelutredningen, rapport 3 s 12
- De fire utredningene viser klart at Statnett, NVE og OED's arbeid rett og slett var for dårlig
- Er det i det hele tatt noen grunn til å stole på OEDs forsikringer om at energieffektivisering og opprustning av eksisterende nett ikke vil løse problemet?
- Vi har tid til en ny runde. Rapportene som er lagt fram viser i høyeste grad at det var smart med en time out!

Det er tid til å se på et tredje alternativ. Et alternativ som merkelig nok ennå ikke er grundig vurdert, noe som er uforsvarlig av OED og underliggende etater i en sak som gir så store naturinngrep.

Naturvernforbundet mener at konklusjonene fra utvalgene må føre til at den tredje vei i Hardanger utredes hvor mulighetene for opprustning av eksisterende nett, smartgrids og avansert måleutstyr, fjernvarme og energieffektivisering utredes uavhengig og grundig. Utvalg 3 hadde ikke mandat til å lage noe nytt materiale på disse alternativene, og måtte forholde seg til det som allerede finnes, det vil si svært lite konkret.

Sjøkabel

Et sekundært alternativ er sjøkabel. Konklusjonene fra utvalgene viser at sjøkabel er mulig. Utvalgene fant ingen store hindringer for sjøkabel. Heller motsatt, de viste at det er fullt mulig og vil føre til mye mindre naturødeleggelser. Ekspertutvalg II konkluderer også med at to av kabelløsningene gir god drift- og forsyningssikkerhet.

Det at sjøkabel vil koste mer, visste vi før utvalgene la fram konklusjonene sine. Samtidig var hovedkonklusjonen fra utvalg 4 at det er umulig å prissette naturen i Hardangerfjorden. Slik sett hadde utvalg 4 ingen troverdig konklusjon på pris. Fra utvalgets egen formulering:

"Utvalget kan ikke på faglig grunnlag ta stilling til en rangering av luftalternativet (konsesjon gitt trasé) i forhold til sjøkabelalternativet. Disse to alternativene er likeverdige med hensyn til forsyningssikkerhet ved at de begge gir en tredje tilførselslinje til BKK-område."

*"Luftlinjealternativet innebærer på sin side betydelige naturinngrep. En rangering vil innebære en vurdering av betalingsvillighet for vern av miljøverdier mot de høye merkostnadene ved kabling. Utvalget har ikke hatt tilstrekkelig informasjon til å foreta denne vurderingen."*¹

Norge har full mulighet til å betale en merkostnad på 3.4 milliarder for å ta vare på uberørt natur i Hardangerfjorden for nåværende og fremtidige generasjoner.

Et ansvarshull mellom OED, Statnett og Enova

Enova har ikke mandat til å gå spesifikt inn i avgrensede geografiske områder og foreslå tiltak på forbrukersiden til å sikre forsyningssikkerhet. Samtidig peker OED alltid på Enova når Naturvernforbundet snakker om at tiltak på forbrukersiden må utredes.

Som systemansvarlig har Statnett ansvaret for systemsikkerheten i det norske kraftsystemet, og de har også ansvaret for å "utvikle og ta i bruk andre virkemidler for å ivareta systemansvaret på en samfunnsmessig rasjonell måte."²

I dag bruker Statnett blant annet disse virkemidlene:

- Utbygging av sentralnettet
- Utbygging av reservekraft (mobile gasskraftverk)
- Oppdeling i markedsområder
- Oppkjøp av energiopsjoner i områder med vanskelig energisituasjon

Her er det naturlig å føye til et nytt punkt

- *Tilskudd til energieffektivisering i områder med vanskelig energisituasjon*

Dette er i tråd med strategien til NVE:

- "Vi skal iverksette tiltak for å fremme god energieffektivitet."³

Med dagens system får vi bare et ensidig svar på om linjen er nødvendig eller ikke fra produksjons- og overføringssiden. Dette må endres. Både Enova og Statnett må få utvidet mandat til å kunne se tiltak på forbrukersiden (slik som enøk, energiomlegging, ams), overføringskapasitet, produksjon og forsyningssikkerhet i sammenheng. Enova, NVE og Statnett må også få klare retningslinjer for hvordan de bør samarbeide. Slik det er i dag er det ren ansvarsfraskrivning fra alle involverte partnere av viktige og raskt virkende virkemidler for å sikre forsyningssikkerhet.

Naturvernforbundet krever at alle mulige miljøvennlige tiltak på forbrukersiden må utredes grundig som alternativer til nye kraftlinjeutbygginger.

Med vennlig hilsen

Norges Naturvernforbund

Lars Haltbrekken
leder

Torhildur Kristjansdottir
energirådgiver

¹ Side viii i rapport fra utvalg 4: http://www.regjeringen.no/pages/15604222/Utvalg_IV.pdf

² St. prp. Nr 1 (2001-2002)

³ NVEs fokusområder: <http://www.nve.no/no/Om-NVE/Strategi-for-NVE-2010-2014/NVEs-fokusomrader/>